

HVORDAN LAGE ET SAMMENDRAG?

Sammendraget er gjerne det første som blir lest og vurdert i en vitenskapelig tekst.

Tekst: **Anners Lerdal**

De vanligste grunnene til at man lager et vitenskapelig sammendrag, ofte kalt abstrakt, er at man ønsker å presentere en forskningsstudie på en konferanse eller i form av en artikkel i et vitenskapelig tidsskrift. Sammenraget er noe av det første som blir lest og vurdert. Rammene er ofte satt til kun 150–300 ord, derfor bør teksten være godt gjennomarbeidet for at budskapet skal nå frem og at man skal lykkes. Hvis konferansebidraget eller artikkelen blir antatt, er naturligvis sammendragets innhold svært viktig for leseren. Hvis leseren blir fenget av tittelen, er sammendraget det neste som blir lest. Noen nøyer seg kanskje med det. Teksten bør derfor pirre leserens nysgjerrighet etter å vite mer om prosjektet eller lese mer av artikkelen. Videre bør sammendraget ha et konkret innhold og et klart språk.

For å bli antatt er det selvfølgelig viktig at innholdet er i samsvar med tema for konferansen eller tidsskriftets formål. I utforming av sammendraget er både oppbyggingen (strukturen) og innholdet viktig. Ofte har konferansearrangøren eller tidsskriftet laget retningslinjer for utformingen. Disse følger stort sett denne strukturen: bakgrunn, hensikt, metode, resultat og konklusjon.

> BAKGRUNN

Dette avsnittet består ofte av en til tre setninger hvor studiens problemstilling settes inn i en større sammenheng. Man kan for eksempel angi hva som er spesielt nytt med studien, at fenomenet ikke er beskrevet tidligere, at fenomenet ikke har vært studert i denne populasjonen, at utvalget er spesielt (for eksempel svært representativt) eller at designet (forskningsopplegget) som er brukt er godt egnet til å besvare studiens problemstilling, forskningsspørsmål eller til å teste hypotesene.

> HENSIKT

I dette avsnittet presenteres studiens problemstilling,

forskningsspørsmål eller hypoteser på en kortfattet måte, ofte kun i én eller to setninger. Gjennom formuleringen av studiens hensikt angir man også indirekte sentrale deler av forskningsopplegget, for eksempel gjennom å bruke begrepene «beskrive» eller «utforske». I kvalitative studier brukes «beskrive» om fylldige beskrivelser av hvordan et fenomen oppleves. I kvantitative beskrivende studier innebærer «beskrive» at man undersøker forekomster av en eller flere tilstander eller egenskaper. Studier av utforskende karakter rapporterer gjerne sammenhenger mellom fenomener og tilstander som studeres.

> METODE

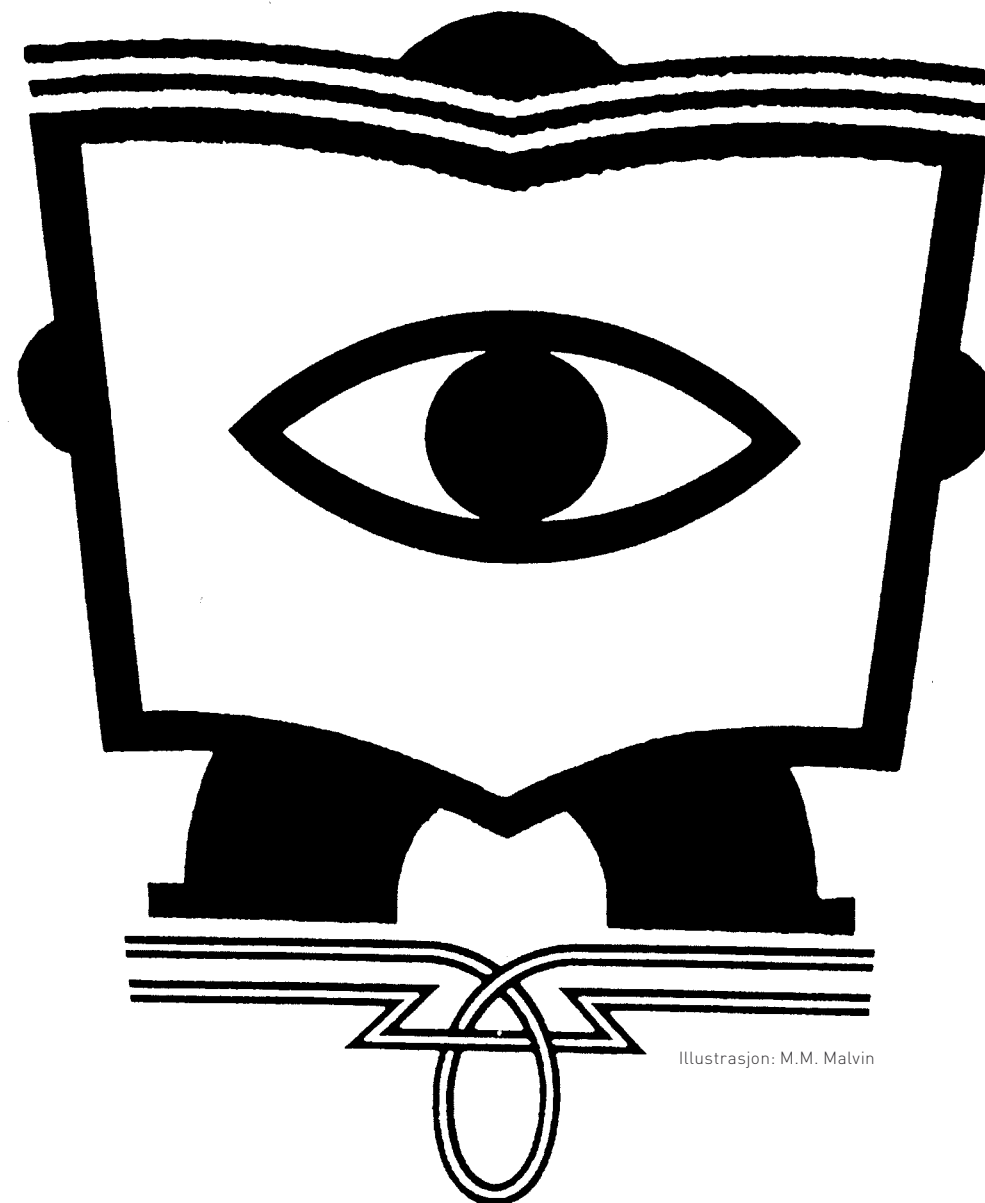
I metodeavsnittet oppgis vanligvis designet (for eksempel et kvalitativt forskningsopplegg, en tverrsnittstudie, en kohortstudie) og metodene som er brukt (for eksempel fokusgruppeintervju eller bestemte spørreskjema). Videre beskrives hvordan deltakere til utvalget er rekruttert og eventuelt andre kilder man har hentet data fra. Hvis studien har et kvalitativt forskningsopplegg, velger noen forfattere også å oppgi hvordan data er analysert. I oversiktsartikler oppgir man ofte hva som er grunnlagsmaterialet og hvordan dette er innhentet (for eksempel ved bruk av særskilte søkeord i SveMed+, Cinahl, PubMed osv).

> RESULTAT

Siden sammendraget har en klart avgrenset lengde har man bare plass til å presentere de mest sentrale resultatene.

> KONKLUSJON

Det siste avsnittet angir «Hva så?». Altså, hvilke konsekvenser har kunnskapen som er fremkommet i studien samt resultater av annen forskning for klinisk praksis, videre forskning og/eller teoriutvikling. Konsekvensene man oppgir må være fullt ut underbygget av studiens funn. Selv om studien viser til klare funn, kan disse muligens skyldes tilfeldigheter eller svakheter i forskningsopplegget. Av den grunn kan det

Illustrasjon: M.M. Malvin

være nødvendig å anbefale gjennomføringen av samme studieopplegg (replikasjonsstudie) eller å undersøke forskningsspørsmålene ved hjelp av andre metoder for å avkrefte eller finne støtte for sammenhenger man har funnet. Noen tidsskrift ønsker ingen egen «konklusjon», men kun avrundning av «funn-avsnittet» hvor man gir en fortolkning av funnene.

LITTERATUR

Nylenna M. Publisere & presentere, Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS; 2008.

Polit DF, Beck CT. 2008 Nursing research – Generating and Assessing Evidence for Nursing Practice. 8. ed. Philadelphia, Pa: Lippincott Williams & Wilkins.